УДК 615.89 (477)
Гарник Т.П., д-р. мед. наук,проф.,
професор кафедри фізичного виховання, спорту і здоров'я людини, Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського;
президент ВГО «Асоціація фахівців з народної і нетрадиційної медицини України»;
директор ТОВ «Академія натуральної і комплементарної медицини», м. Київ, Україна
Андріюк Л.В., д-р.мед.наук, проф.,
зав. кафедри реабілітації та нетрадиційної медицини,
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького м. Львів, Україна
Добровольська Н.А., д-р.псих наук, доцент,
завідувач кафедри фізичного виховання, спорту і здоров'я людини, Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського, м. Київ, Україна
Гарник К.В., канд.мед.наук, доцент,
ВГО «Асоціація фахівців з народної і нетрадиційної медицини України», м. Київ. Україна
Петріщева В.О., канд.фарм.наук, доцент,
ТОВ «Академія натуральної і комплементарної медицини»,
м. Київ Україна

РОЛЬ І МІСЦЕ КОМПЛЕМЕНТАРНОЇ/ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ (НАРОДНОЇ І НЕТРАДИЦІЙНОЇ) МЕДИЦИНИ У МЕДИЧНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ, ПРЕВЕНТИВНІЙ ТЕРАПІЇ, ОЗДОРОВЛЕНІ У НАВЧАЛЬНО-ОСВІТНІХ ПРОГРАМАХ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

На сьогодні, 30-річницю незалежної України, впродовж постійних реформ у тому числі і у галузі охорони здоров'я, яка «розвивається» за залишковим принципом без стабільного фінансування: комплементарна/ альтернативна (народна і

нетрадиційна) медицина (далі –НіНМ) інтегрується у первину ланку охорони здоров'я.

Глобальна економіка охорони здоров'я зростає стрімкими темпами, ніж ВВП – витрати на цю галузь за останні 5 років у світі зросли на 35%. Однак, за результатами постійного моніторингу та аналізу людство не стало здоровішим, враховуючи і останні події у світі –пандеміяCOVID-19, на тлі якої зростає хронічна коморбідна патологія.

По-перше, лише деякі країни можуть відмітити тенденцію щодо прогресу у покращанні стану здоров'я населення, а більшість країн – втрачають позиції у цьому.

По-друге, нездоланною проблемою відмічається зростання значної частки хронічних, коморбідних недуг.

По-третє, офіційна медицина невиправдано вузько спеціалізується, розглядаючи людину як складний набір окремих механізмів, ігноруючи її фізичну і тим більше духовну цілісність.

І, зокрема, потужний розвиток фармацевтичної індустрії вдарив не лише по хворобах, а й по людству. За даними, лише у США від медикаментозних ускладнень щороку гине 100 тисяч осіб (причина – поліпрагмазія, тобто призначення надмірної кількості ліків).

Відновити та заповнити ці прогалини здатна, зокрема – народна медицина, яка природна і більш наближена до пацієнта та рятувала людство віками. Сьогодні її називають альтернативною, нетрадиційною (хоча саме вона є традицією лікування), натуральною.

За даними ВООЗ визнала, що така медицина досягає більших успіхів у лікуванні хронічних недуг і вона цілком безпечна, ефективна, особливо якщо не протиставляється сучасній медицині а інтегрується в неї.

Більшість цивілізованих країн прийняли це у своїх доктринах охорони здоров'я, освіти, де НіНМ стала основою значної частини профілактики, реабілітації і лікування поши-

рених хвороб, впроваджуючи в освітянські програми при підготовці майбутніх спеціалістів.

Так, за даними ВООЗ альтернативним методам лікування віддають перевагу 65% населення розвинутих країн. Частка населення яка застосовує ці методи – 48% в Австралії, 70% у Канаді, 42% у США, 38% уБельгії, 75% у Франції, 40% у Швейцарії, 65% – в Україні.

Основою загальноєвропейської політики є вільний вибір пацієнтом методу лікування, оздоровлення та відновно-реабілітаційної терапії оскільки 100 млн. європейців використовують саме методи комплементарної, альтернативної медицини, які покриваються страховими компаніями.

Україна – не є виключенням. Питання щодо застосування методів НіНМ у медичній практиці законодавчо урегульовано, а саме через навчально-методичне забезпечення, через затверджені програми, тематичні плани, методичні рекомендації, навчальні посібники, до переліку лікарських спеціальностей з 1998року внесена –«Народна та нетрадиційна медицина», а з 2016,2018років впроваджена «Фізична терапія. Ерготерапія» і поряд з приватними ВНЗ у державних – відкриті кафедри, курси з НіНМ, на яких проводять підготовку спеціалістів за даним фахом. В Україні, згідно рекомендацій ВООЗ, методи НіНМ інтегруються у первинну медико-санітарну допомогу як з метою комплексної, так і превентивної, відновно-реабілітаційної терапії. Щорічно в Україні методи НІНМ висвітлюється на науково- практичних конференціях, конгресах, симпозіумах, семінарах, школах , вивчаючи і подаючи через призму науково доказових досліджень, тощо.

Користується попитом серед науковців та практикуючих лікарів науково-практичне видання «Фітотерапія.Часопис», яке пройшло чергову атестацію МОН України як фахове видання для публікації основних результатів дисертаційних робіт у галузі медичних, фармацевтичних, біологічних наук, фізична терапія і ерготерапія, як було засновано у 2002році.

Значну роль розвитку НіНМ, її науково- методичному обгрунтуваню, висвітленню, підготовки фахівців, проведенню наукових зібрань приділяє ВГО»Асоціація фахівців з народної і нетрадиційної медицини України», яка об'єднує всіх зацікавлених у цивілізованому розвитку НіНМ в Україні з 2004року і ТОВ «Академія натуральної і комплементарної медицини»

Таким чином, НіНМ в Україні законодавчо урегульована, додипломна і післядипломна підготовка фахівців проводиться за затвердженими програмами МОН і МОЗ України, методи НіНМ інтегровані у первинну медико- санітарну допомогу лікувальних закладів різної форми власності, як у комплексній, так превентивній і відновно-реабілітаційній терапії, у тому числі і на санаторно-курортному етапі оздоровлення, реабілітації.